

တၢ်ဒိတ်ဆဲး COVID-19 ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်

ကသံၣ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ် ဒူးန့ၣ်လၢကသံၣ်ဒိသဒါလၢတၢ်မၤအီၤန့ၢ်အီၤသ့ၣ်လၢတဖၣ် အဒိသဒါ COVID-19 တၢ်ဆါသ့ၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

Johnson & Johnson
Adenovirus (viral vector) ကသံၣ်ဒိသဒါ

Pfizer – BioNTech
Pfizer ကသံၣ်ဒိသဒါဒီး Moderna တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ mRNA ကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်လီၤ

Moderna

Novavax
ဖရိၣ်ထံ(န)အဒုအကြၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်

ယကဘၣ်လိၣ်ဆဲးဝဲဒၣ်
ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါပွဲၤဖျၢၣ်လဲၣ်?

ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် **18 နံၣ် ဒီးဆူဖီခိၣ်**
တဖၣ်အဂီၢ်-
ကသံၣ်ဒိသဒါ 1 ဖျၢၣ်

ပုၤသးန့ၣ် **6 လါ -4 နံၣ်- ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ- 3 ဖျၢၣ်, 1**
တဖျၢၣ်ဝံၤပူၤကွၢ် 3 န့ၣ်လီၤခဲ, 2 ဖျၢၣ် ပူၤကွၢ် 8 န့ၣ်လီၤခဲ
ကသံၣ်ဆဲးဒိသဒါဖျၢၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်
ဘဲဘၢလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် **6 လါဒီးအဖီခိၣ် -**
ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ဖျၢၣ်, အဘၢၣ်စၢၤယံာ် 4-8 န့ၣ်

ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် **12 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် -**
ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ဖျၢၣ်, အဘၢၣ်စၢၤယံာ် 3-8 န့ၣ်

နဆဲးဝဲဒၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါမ့ၢ်ဝဲပူၤကွၢ် 2
န့ၣ်လီၤခဲဒီး ကသံၣ်အံၤအဒိသဒါန့ၢ်လၢလၢပွဲၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤသးန့ၣ် **18 နံၣ်ဒီးအဖီခိၣ်**
လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် -
ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ဖျၢၣ်, 1 တဖျၢၣ်လၢ Johnson &
Johnson, ပိာ်ထွဲထီၣ် mRNA ကသံၣ်ဒိသဒါ 1
ဖျၢၣ်ဖဲအဆဲးဝဲဒၣ်အခိၣ်ထံးတဖျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4
န့ၣ်အလီၤခဲ

ပုၤသးန့ၣ် **5 နံၣ်ဒီးအဖီခိၣ်**
လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် -
ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 3 ဖျၢၣ်,
ဆဲးခဲဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဖဲဆဲးအခိၣ်ထံးတဖျၢၣ်ယံာ် 3
န့ၣ်ပူၤကွၢ်အလီၤခဲ,
ဆဲးသၢဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ခဲဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4
န့ၣ်အလီၤခဲ

ပုၤသးန့ၣ် **6 နံၣ်ဒီးအဖီခိၣ်**
လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ
3 ဖျၢၣ်,
ဆဲးခဲဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ထံးတဖျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4
န့ၣ်အလီၤခဲ,
ဆဲးသၢဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ခဲဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4
န့ၣ်အလီၤခဲ

ပုၤသးန့ၣ် **12 နံၣ်ဒီးအဖီခိၣ်**
လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ
2 ဖျၢၣ်,
ဆဲးခဲဖျၢၣ်တဖျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ထံးတဖျၢၣ်ပူၤကွၢ် 3
န့ၣ်အလီၤခဲ

ယကဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအံၤအဂီၢ်ယသးကဘၣ်အိၣ်
ပွဲၤန့ၣ်လဲၣ်?

18 နံၣ် မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်

6 လါ မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်

6 လါ မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်

12 နံၣ် မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်

ယကြၢ်ဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီကသံၣ်ဒိသဒါအခါဖဲ
လဲၣ်?

ဆဲးဝဲဒၣ် mRNA
ဘူးစထၢၣ်အသီလၢအလီၤခဲကတၢ်တဖျၢၣ်ဝံၤ 2
လီၤခဲန့ၣ်- 18 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်*

ဆဲးဝဲဒၣ် mRNA
ဘူးစထၢၣ်အသီလၢအလီၤခဲကတၢ်တဖျၢၣ်ဝံၤ 2
လီၤခဲန့ၣ်- 5 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်*

ဆဲးဝဲဒၣ် mRNA
ဘူးစထၢၣ်အသီလၢအလီၤခဲကတၢ်တဖျၢၣ်ဝံၤ 2
လီၤခဲန့ၣ်- 6 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်*

ဆဲးဝဲဒၣ် mRNA
ဘူးစထၢၣ်အသီလၢအလီၤခဲကတၢ်တဖျၢၣ်ဝံၤ 2 လီၤခဲန့ၣ်-
12 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်*

ယကြၢ်ဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဘူစထၢၣ်ဖဲလဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်?

ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 18
ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer မ့တမ့ၢ်
Moderna ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်*

ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် 5
နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ် အဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer
ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်န့ၣ်ဆဲး ဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer
ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်သ့
ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 6 ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်
ဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer မ့တမ့ၢ် Moderna
ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်*

ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် 6 လါ -4
နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢအဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Moderna
ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်န့ၣ်ဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Moderna
ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်သ့
ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 5 ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်
ဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer မ့တမ့ၢ် Moderna
ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်*

ပုၤတဂၤလၢလၢလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 12 ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်
ဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Pfizer မ့တမ့ၢ် Moderna
ဘူးစထၢၣ်လၢအသီတဖၣ်*

*ပုၤကသီတနီၤလၢအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် 18 နံၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်အဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ် Novavax ဘူးစထၢၣ်ဖဲအဆဲးဘၣ်ဝဲဒၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါလၢတၢ်အိၣ်သးတခါခါဖဲ 6 လါဝဲအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ. ဝံးစ့ၤလဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် doh.wa.gov/covidbooster လၢတၢ်ဂၢ်အဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Johnson & Johnson

Pfizer – BioNTech

Moderna

Novavax

ကသံဉ်ဒီသဒါအတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤလၢ တၢ်ကူၤစါယါဘျါအတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်?

74% တၢ်တြီၤဆါလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ တမံၤလၢလၢ
85% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအနးနးကလဲၣ်
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ
 တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးတၢ်သံတၢ်ပှၢ်

95% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ တမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

94% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

90% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

တၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်?

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး အဒိနိုၣ်ဘဲရၢး(စ) (adenovirus)
 အကံၤလၢအထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး မဲးစ့ၣ်က့ၣ် (messenger RNA) (mRNA), အကံၤလၢ
 အထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး မဲးစ့ၣ်က့ၣ် (messenger RNA) (mRNA), အကံၤလၢ
 အထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး စပး(ခ)ကလဲၣ်ကီၢ်ဖရိၣ်ထံ(န) (spike glycoprotein) အကံၤ ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကူၤစါယါဘျါတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ် ပှၢ်မတၢ်တဖၣ်ပၣ်ဃုာ်လဲၣ်?

- 3.3% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 9.5% ပှၢ်အမဲရကၤအ့ၣ်ဒါယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 19.4% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အါဖြါကၤ အမဲရကၤဖိ
- 45% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၤလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 5.6% စၢၤသ့ၣ်အကလုာ်ကလုာ်
- 59% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

41%လၢပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘျီအပတီၢ် လၢအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကီၢ်တခါ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၣ်

- 4% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 0.6% ပှၢ်အမဲရကၤအ့ၣ်ဒါယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 10% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အါဖြါကၤ အမဲရကၤဖိ
- 26% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၤလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 3% စၢၤသ့ၣ်အကလုာ်ကလုာ်
- 82% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

46.2%ပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘျီအပတီၢ် လၢအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကီၢ်တခါ. 34.8% ပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်တၢ်တဖၣ်ဘီၣ်တလၢ

- 5% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 1% ပှၢ်အမဲရကၤအ့ၣ်ဒါယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 10% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အါဖြါကၤ အမဲရကၤဖိ
- 20% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၤလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 2.1% စၢၤသ့ၣ်ကလုာ်ဒုၣ်အဂၤ
- 79% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

22%လၢပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘျီအပတီၢ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါတၢ်အိၣ်သးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တခါ ဒီး 4% အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါတၢ် အိၣ်သးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ခါ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၣ်

- 75% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ
- 12% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အါဖြါကၤ အမဲရကၤဖိ
- 7% ပှၢ်အမဲရကၤအ့ၣ်ဒါယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 22% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)

95% လၢပှၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ တၢ်ကူၤစါယါဘျါတၢ်မၤကွၢ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဖးဒိၣ် - တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ် > 65 နံၣ် တၢ်ဆါအိၣ်ခံမံၤတဘျီဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလီၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိလၢ COVID-19 ခဲအံၤခဲအံၤ မ့တမ့ၢ်လၢပှၢ်အါဂၤအိၣ်အလီၢ်တပူၤဖိတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်